

HAYVAN DAVRANIMLARI VE REFAHI

14. HAFTA

Prof. Dr. Mehmet ERTUĞRUL

● Acil Durum, Hafta Sonu ve Tatil Günlerinde Bakım

- Acil durumlarda hızlı iletişim sağlayacak bir sistem oluşturulmalıdır.
- Hayvan bakıcılarının isim ve iletişim bilgileri işletmenin uygun bir yerine asılmalıdır.
- İlgililerle temas kurulup kurulamadığı zaman zaman test edilmelidir.
- Hayvanların günlük bakımının uygun şekilde yapılıp yapılmadığı, hafta sonu ve tatil günleri çalışanlar denetlenmelidir.

- Acil Durum, Hafta Sonu ve Tatil Günlerinde Bakım
- Çalışma saatleri dışında, hafta sonu ve tatil günlerinde her an veteriner hizmeti sağlanabilmelidir.
- Uygun olmayan hava koşulları ve doğal afet gibi durumlarda hayvanlara geçici olarak yemleme yapılamayabilir, bu durumlarda dahi hayvanlar susuz bırakılmamalıdır.
- İyi kondisyonlu genç veya ergin hayvanlar 48 saate kadar yemsiz kaldıklarında önemli bir sağlık sorunu görülmez.

Acil Durum Planı

- Hayvanların güvenliği için işletmeye ve işletme birimlerine özel acil durum planları oluşturulmalıdır.
- Plan; koşullar ne olursa olsun hayvanların uygun şekilde bakılıp beslenmesi ve korunmasını sağlamayı hedeflemelidir.
- Acil durum planları, sorumlu çalışanlar veya pozisyonlara bildirilmelidir.

● Acil Durum, Hafta Sonu ve Tatil Günlerinde Bakım

- Yoęun kar yağığı, tipi, buzlanma, şiddetli rüzgar, kasırga, hortum, sel, yangın, bakım koşullarını etkileyecek fiziksel güvenlik boşluğu veya hayvanları tehdit edecek biyogüvenlik boşluğu gibi durumlara odaklanmalıdır.
- Acil durum planı, hayvan naklinin yapılamayacağı durumlarda hayvanların tahliyesinin ne şekilde yapılacağını da içermelidir.

Hayvanların Kimliklendirilmesi ve Kayıtlar

- Hayvanlar kolaylıkla okunabilecek ve kalıcı bir yöntem uygulanarak kimliklendirilmelidir.
- Tercihen her bir hayvanın ayrı kimliklendirilmesi gerekir. Grup, kafes veya bölme olarak kimliklendirme de yapılabilir.
- Kimliklendirmede, acı ve stres oluşturmeyen bir yöntem tercih edilmelidir.
- Bazı durumlarda hayvanın birden fazla yöntemle kimliklendirilmesi tercih edilebilir.

● Acil Durum, Hafta Sonu ve Tatil Günlerinde Bakım

- Kayıtlarda; hayvan bilgileri, menşei, verimi, üreme performansı ve hayvanın mizacı gibi bilgiler yer almalıdır.
- Hayvan veya hayvan gruplarının; aşılama tarihleri, parazit mücadele yöntemleri, kan testleri tarih ve sonuçları, erkek ve dişilerde cinsel faaliyetin yok edilmesi ve uygulanan diğer işlemler yer almalıdır.
- Bunlardan başka muayene/tedavi tarihleri, klinik bilgi/teşhis, cerrahi uygulamalarla ilgili açıklama, ilaç isimleri miktar ve uygulama yolları da kayıt altına alınmalıdır.

Haşare Denetimi

- Tesislere haşare ve diğer zararlıların (sinek, sivrisinek, kene, bit, pire, uyuz, kemirgenler, sığircık, güvercin, serçe) bulaşmasını engellemek için bir koruma-mücadele programı uygulanmalıdır.
- Tesislere haşare bulaşmasını engellemenin en etkin yolu; açıklıkları ve tavanı kapatmak; çatlaklara dolgu yapmak; haşaratın üreme; kuluçka ve sığınma yerlerini yok etmek; haşaratın yem ve su kaynaklarına ulaşmasını engellemektir.

Haşare Denetimi

- Bina açıklıkları 1.3 cm, tavan ve mahya açıklıkları 1.9 cm göz büyüklüğünde kafes telle kapatılmalıdır.
- Teller, bina duvarına toprak seviyesi altında monte edilmelidir.
- Yaban hayvanları, kedi ve köpekler kuduz gibi zoonotik hastalıkları bulaştırabilir.
- Hayvan bakıcılarının evcil ve yaban hayvanlarında kuduz belirtilerini ve kuduz olduğundan kuşkulananılacak hayvanları tanıyabilmeleri sağlanmalıdır.

Haşare Denetimi

- Kuduzun yaygın olduğu yerlerde hayvanlarla temas olasılığı olan kişilere aşı uygulanması önerilir.
- Tarım işletmelerinde kemirgen mücadelesi amacıyla kedi bulundurulmaktadır. Kedilerin hastalık taşıyıcı ve bulaştırıcı bir kaynak olması muhtemeldir. Bu nedenle kedilerde parazit kontrolü, aşılama ve kısırlaştırma yapılmalıdır.